

Юлія Сударенко, досвід участі у канадській програмі стажування Mitacs Globalink Research Internship

Минулої осені (у вересні 2018 року) я абсолютно випадково дізналася від викладача кафедри зоології та екології тварин нашого університету Олександра Івановича Зіненко про можливість пройти наукове стажування в Канаді за програмою Mitacs Globalink Research Internship Program. Спочатку ця ідея дуже надихнула мене, адже я давно шукала щось подібне, але вже були невдалі спроби подачі документів на інші програми. Вивчивши умови участі, здивував досить простий список документів (CV, мотиваційний лист, виписка із залікової книжки і 2 рекомендації), в який не входить обов'язковий сертифікат, що підтверджує твій рівень володіння англійською мовою, що було дуже доречно. Далі я стала шукати серед запропонованих проектів (а їх було близько 2000) ті, в яких було б цікаво взяти участь. Почитавши про фізіологічні і нейробиологічних проекти, впевненість у своїх силах дещо зникла, так як видатного досвіду в цих напрямках не було. Через деякий час я знайшла 2 проекти, пов'язані з дослідженнями поведінки коней. І тут я зрозуміла, що буду шкодувати все життя, якщо не спробую, бо з дитинства проводжу весь вільний час з ними і маю деякі знання і досягнення в даній сфері.

На деякий час я майже забула про цю програму, так як розуміла, що конкурс величезний (заявки подають студенти з 10 країн), тим більше кожному відомо - чим більше налаштуєшся, тим потім сильніше переживаєш в разі відмови. Але буквально через місяць мій спокій був порушений першим запрошенням на скайп-інтерв'ю від професора. Дуже хвилювалася, але все пройшло досить спокійно і доброзичливо, не було навіть відчуття, що ти розмовляєш з такою серйозною людиною. Власне те ж саме я можу сказати про другу співбесіду, яка відбулася через 2 тижні. Після цього моменту я зрозуміла, що маю реальні шанси потрапити в Канаду.

І ось, після приблизно 2 місяців надій, загадування бажань при кожному зручному випадку, на початку січня прийшов заповітний лист із запрошенням на стажування, ще й на проект, який видався цікавішим. Радості не було меж, і незабаром почалася підготовка до поїздки. У нас в Україні дуже гарна команда координаторів даної програми, яка збрала всіх фіналістів і детально пояснила подальші дії, за що їм окрема подяка. Ми відчували підтримку на всіх етапах - від оформлення візи до повернення в Україну. Ніяких організаційних проблем не виникло. Труднощами для деяких студентів став пошук житла, але в цьому плані мені пощастило, тому що приймаючий професор порекомендувала мені її колегу, яка здавала кімнату в своєму будинку. Достроково здавши сесію, в середині травня я вже перебувала в Гвельфі - невеликому місті провінції Онтаріо.

В аеропорту мене зустрів заздалегідь закріплений ментор, який доставив за адресою проживання і в подальшому допомагав з відкриттям банківської карти, вивів по місту і показував кампус університету. Адаптація пройшла досить просто, люди в Канаді дуже милі і привітні, швидко пройшов комплекс з приводу неідеальної англійської, виявляється, всі можуть тебе спокійно зрозуміти навіть без перекладача.

За прийнятну ціну у мене в розпорядженні була затишна кімната з великим ліжком у чистому і доглянутому будинку ще й з двома кішками. Тому я себе не відчувала самотньо, коли господиня будинку їхала (а це було досить часто, і в цей час у тебе повна свобода дій в двоповерховому будинку, чого я не могла собі дозволити, перебуваючи вдома). До університету я добиралася приблизно 20 хвилин на автобусі (плюсом стало те, що можна було купити проїзний на все літо і кататися на всіх автобусах міста, тому на цьому вдалося заощадити).

Тепер ближче до того, чим я займалася. Моє стажування проходило під керівництвом професора кафедри наук про тварин Університета Гвельфа (Department of Animal Biosciences, University of Guelph) Катріни Меркіс. Тема нашого проекту звучала так: «Can horses recognize human facial expressions?» (Чи можуть коні розпізнавати вирази обличчя людини?). Це була тема магістерської роботи студентки Катріни Еббі Ходдер. Власне, це всі учасники нашої команди. Ми швидко знайшли спільну мову, мені здавалося, що у мене занадто багато вільного від роботи часу, тому що в Канаді дуже поважають особистий час. Я практично щодня бачилася з магістром і ми поступово просувалися в рішенні питань по проекту. Потрібно зауважити, що у мене була можливість вносити свої ідеї та зауваження до методики проведення експерименту, а не просто робити, що мені говорять. Підготовчий етап зайняв у нас приблизно місяць, після чого ми близько двох тижнів безпосередньо працювали з кінями і збирали дані (у вигляді відеозаписів поведінки тварин і показників серцевого ритму). Після невеликої перерви ми приступили до обробки даних, яка зайняла ще близько місяця. А решту часу ми витратили на підготовку наукової статті. За цей час я придбала багато корисних навичок, подивилася на роботу кінної індустрії в Канаді, відвідала майстер-клас по роботі в програмі SAS. Але це далеко не всі принади стажування.

У вільний час у мене була можливість їздити верхи на приватній стайні, куди мене брала професор, що було дуже люб'язно з її боку. А разом з Еббі ми побували на рисистих перегонах, що було для мене дуже цікаво. Крім цього я познайомилася з великою кількістю інших інтернів, які проживали в моєму місті і не тільки. Також ми спілкувалися з іншими студентами з України і періодично ходили на різні заходи. Приємним бонусом стало те, що мій день народження збігся з Днем Канади, який я провела в Торонто, спостерігаючи ввечері красиві феєрверки у відмінній компанії цікавих людей. Встигла побувати на Ніагарському водоспаді, всю міць якого дуже важко передати словами. Також піднімалася на CN-tower, була у відомому океанаріумі, музеї, галереї в Торонто. Крім цього ментори різних груп також влаштовували своїм інтернам культурну програму. Координатори з України - Олександр Романко та Олена Скалянська організували для нас екскурсії в офіси найбільших корпорацій (таких як Google, Microsoft, IBM). У вільний час була можливість відвідувати тренажерний зал. Було дуже приємно, що на все вистачало коштів (і навіть більше), перша виплата від програми прийшла через 3 тижні від початку стажування і виплачувалася стабільно раз на місяць згідно із зазначеною датою.

Ще одним везінням для мене стала можливість участі в міжнародній конференції «International Equitation Science Conference 2019», яка саме цього року проходила в моєму приймаючому університеті. Половину вартості участі також покрила програма. Це стало додатковим стимулом до розвитку, я опинилася в тому середовищі, яке дуже давно шукала і звичайно обзавелася ще більшою кількістю зв'язків.

Можна розповідати нескінченно про цю поїздку, але я постаралася зупинитися на ключових моментах. Хочу сказати, що це було дійсно найкращим літом в моєму житті, за яке я встигла багато чого переглянути і намітити план розвитку на майбутні кілька років, чого дуже довго не могла зробити однозначно, так як мені постійно здавалося, що можливостей мало. Тому не бійтеся пробувати, а можливості з'являться, як тільки ви чогось дуже забажаєте!